

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 25 września 2015 roku powód J. S. wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej i Syndyka masy upadłości Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Handlowego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej kwoty 174.676,98 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 43.017,24 zł od dnia 6 listopada 2013 roku, od kwoty 70.899,60 zł od dnia 24 grudnia 2013 roku, od kwoty 42.311,27 zł od dnia 4 stycznia 2014 roku, od kwoty 18.448,87 zł od dnia 8 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty i zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 3.617 zł.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powód zawarł z pozwanym ad 2 umowę o wykonanie tynków w budynkach zlokalizowanych w Ł. przy ul. (...). Powód wykonał prace tynkarskie, które zostały odebrane przez przedstawiciela pozwanego ad. 2 a następnie przez pozwanego ad. 1. Inwestorem robót był pozwany ad. 1 a generalnym wykonawcą był pozwany ad. 2. Powód nie otrzymał wynagrodzenia za wykonane prace.

(pozew k. 2- 6)

W piśmie z dnia 3 listopada 2015 roku powód cofnął pozew wobec pozwanego ad. 2, powołując się na ogłoszenia upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i zgłoszenie przez powoda wierzytelności na listę.

(pismo k. 63)

W odpowiedzi na pozew pozwany ad. 1 (dalej pozwany) wniósł o oddalenie powództwa w części dotyczącej pozwanego (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej co do całości żądania pozwu oraz o zasądzenie kosztów postępowania. Pozwany zaprzeczył twierdzeniom strony powodowej, że pozwany miał świadomość, że: powód wykonuje prace tynkarskie na terenie inwestycji przy ul. (...) w Ł., wykonuje je na terenie wszystkich budynków inwestycji, pozwany miał wiedzę o tym, że pozwany ad. 2 nie dysponował ekipą wykonawczą, która mogłaby wykonywać zakres robót ostatecznie podzleconych przez pozwanego ad. 2 powodowi, pozwany nadzorował prace wykonywane przez podwykonawców, pozwany „wbrew ustawowemu obowiązkowi nie zorganizował procesu inwestycyjnego w sposób należyty”. Pozwany podkreślił, że ani pozwany ad. 2, ani też powód nigdy nie przedstawili pozwanemu ad. 1 do akceptacji czy też choćby tylko do zapoznania się, zawartej pomiędzy nimi umowy o roboty budowlane, bądź projektu takiej umowy. Pozwanemu nie był znany zakres prac powierzonych powodowi przez pozwanego ad. 2, ani też uzgodnione pomiędzy nimi wynagrodzenie za wykonanie tych prac, w tym ceny jednostkowe, ani sposób jego ustalenia i warunki zapłaty. Pozwany ad. 2 realizował zlecone mu przez pozwanego roboty budowlane przy udziale kilkunastu wykonawców. Pozwany miał świadomość, że pewne prace pozwany ad. 2 realizuje przy udziale podwykonawców, nie miał wiedzy co do zakresu prac im zleconych, w tym co do zakresu prac zleconych powodowi. Pozwany nie uczestniczył w odbiorach robót, pomiędzy powodem a pozwanym ad. 2. Natomiast zapłacił należności na rzecz tych podwykonawców, którzy zostali zgłoszeniu do pozwanego na piśmie przez pozwanego ad. 2. Pozwany wskazał również, że z przyczyn obciążających pozwanego ad. 2 odstąpił od zawartej z nim umowy w części przez niego nie wykonanej. Zdaniem pozwanego podmiotem odpowiedzialnym za zapłatę na rzecz powoda należności określonej w pozwie jest pozwany ad. 2. A przepisy art. 647¹ § 5 k.c. nie mają zastosowania w sprawie, czyli nie stanowią podstawy do przypisania odpowiedzialności pozwanemu.

(odpowiedź na pozew k. 68 - 70)

Postanowieniem z dnia 11 grudnia 2015 roku Sąd Okręgowy w Łodzi, X Wydział Gospodarczy umorzył postępowanie w sprawie w stosunku do pozwanego Syndyka masy upadłości Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Handlowego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w S..

(postanowienie k. 113)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa (jako inwestor) zawarła z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością (jako generalny wykonawcy) umowę o roboty budowlane dotyczące budynków mieszkalnych przy ul. (...) w Ł..

(bezsporne)

W trakcie realizacji inwestycji pozwany (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawiadamiała pozwanego inwestora (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością spółkę komandytową o zawarciu umowy z podwykonawcą na wykonanie części robót budowlanych polegających: np. na dostawie i montażu drewnianej konstrukcji dachów, wykonania docieplenia budynków mieszkalnych, na ul. (...). Inwestor wyrażał pisemną zgodę na wykonanie tych robót przez podwykonawców. A także zapłacił należności na rzecz tych podwykonawców.

(dowód: zawiadomienie k. 73, k. 74, pismo z aneksem k. 75-76, pismo k. 77, k. 89, k. 95, umowa k. 78, oświadczenie k. 88, k. 90, potwierdzenia przelewów k. 91, 92, 93, k. 94, zeznania świadka A. W. e protokół z dnia 18 marca 2016 roku, 00:27:55 min)

W dniu 12 września 2013 roku pozwany (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (jako zamawiający) zawarła umowę z powodem J. S. (jako wykonawcą) dotyczącą wykonania tynków w budynkach mieszkaniowych przy ul. (...) w Ł.. Za wykonanie przedmiotu umowy strony ustaliły wynagrodzenie w kwocie 23 zł netto za tynki gipsowe, 24 zł za tynki cementowo – wapienne. Faktury wystawiane przez wykonawcę za roboty miały być realizowane w terminie 28 dni od ich otrzymania. Podstawą do wystawienia faktur miał być protokół odbioru.

(dowód: umowa k. 31, zeznania świadka M. M. e protokół z dnia 11 grudnia 2015 roku, 00:07:11 min)

Powód sukcesywnie angażował się w prace na budowie i jako podwykonawca był praktycznie cały czas na terenie budowy przez okres pięciu miesięcy, w tym w styczniu 2014 roku. Wszyscy wiedzieli, że powód wykonuje prace tynkarskie. Pracownicy powoda nie mieli oznaczeń swojej firmy na odzieży, ale już na samochodach oznaczenie było. Był samochód firmowy strony powodowej z napisem „Tynki maszynowe J. S.”.

Powód nie był formalnie, pisemnie zgłoszony inwestorowi jako podwykonawca. Pozwany inwestor wiedział, że powód wykonuje jako podwykonawca tynki na budowie. Inwestor został poinformowany o tym ustnie przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Ponadto powód na budowie miał bezpośredni kontakt z inspektorem nadzoru. Powód lub jego przedstawiciele uczestniczyli w naradach na budowie, na których obecni byli również przedstawiciele inwestora.

(dowód: zeznania świadka M. M. e protokół z dnia 11 grudnia 2015 roku 00:06:28 min, 00:39:46 min, zeznania świadka P. H. (1) e protokół z dnia 11 grudnia 2015 roku 00:55:33 min, 01:02:35 min, zeznania świadka K. P. e protokół z dnia 11 grudnia 2015 roku, 01:11:22 min, zeznania świadka A. W. e protokół z dnia 18 marca 2016 roku, 00:21:50 min, zeznania powoda J. S. e protokół z dnia 18 marca 2016 roku, 00:44:31 min, (...):10 min, 00:48:17 min.)

Powód wykonał prace objęte umową. Prace te zostały odebrane przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Generalny wykonawca nie kwestionował wartości i zakresu prac tynkarskich. Inspektor nadzoru akceptował te prace i je odebrał.

(dowód: zeznania świadka M. M. e protokół z dnia 11 grudnia 2015 roku, 00:26:40 min, zeznania świadka M. J. e protokół z dnia 18 marca 2016 roku, 00:10:37 min)

Po dokonanych odbiorze robót powód wystawił następujące faktury vat, za które (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością nie zapłaciła pomimo upływu terminu płatności oznaczonego na fakturze:

- fakturę nr (...) na kwotę 18.448,87 zł z terminem zapłaty określonym na dzień 7 stycznia 2014 roku,

- fakturę nr (...) na kwotę 42.311,27 zł z terminem zapłaty określonym na dzień 3 stycznia 2014 roku,
- fakturę nr (...) na kwotę 70.899,60 zł z terminem zapłaty określonym na dzień 23 grudnia 2013 roku,
- fakturę nr (...) na kwotę 98.017,24 zł z terminem zapłaty określonym na dzień 6 listopada 2013 roku.

(dowód: faktury k. 36, k. 38, k. 40, k. 42, protokół odbioru robót k. 37, k. 39, k. 41, k. 43, k. 44)

W styczniu 2014 roku przed ogłoszeniem upadłości, pozwany (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, sporządził listę podwykonawców na budowie i przedstawił inwestorowi. Na liście tej uwzględniono także powoda.

(dowód: lista 35, zeznania świadka M. M. e protokół z dnia 11 grudnia 2015 roku, 00:31:33 min.)

Powód bezskutecznie wezwał pozwanych do zapłaty za wykonane roboty.

(dowód: wezwanie k. 45, pisma k. 47 – 52)

Powyższych ustaleń faktycznych dokonano na podstawie powołanych dokumentów zawartych w aktach sprawy oraz w oparciu o złożone zeznania świadków i strony powodowej.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka P. H. i świadka M. J., że na naradach nigdy nie byli obecni przedstawiciele powoda, ponieważ zeznania te są sprzeczne z zeznaniami pozostałych świadków i powoda.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Pozwany inwestor w zasadzie nie kwestionował zakresu prac wykonanych przez powoda i ich wartości oraz jakości.

Zgodnie z art. 647¹ § 1 k.c. w umowie o roboty budowlane zawartej między inwestorem a wykonawcą (generalnym wykonawcą), strony ustalają zakres robót, które wykonawca będzie wykonywał osobiście lub za pomocą podwykonawców.

Do zawarcia przez wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą jest wymagana zgoda inwestora. Jeżeli inwestor, w terminie 14 dni od przedstawienia mu przez wykonawcę umowy z podwykonawcą lub jej projektu, wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót określonych w umowie lub projekcie, nie zgłosi na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważa się, że wyraził zgodę na zawarcie umowy (§2).

Wyżej opisana umowa powinna być zawarta w formie pisemnej pod rygorem nieważności (§ 4). Zawierający umowę z podwykonawcą oraz inwestor i wykonawca ponoszą solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę (§ 5).

Niewątpliwym jest, że umowa zawarta pomiędzy powodem a pozwanym (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością (generalnym wykonawcą) miała formę pisemną.

W orzecznictwie przyjmuje się, że skuteczna jest zgoda inwestora na zawarcie przez generalnego wykonawcę umowy z podwykonawcą, wyrażona w sposób dorozumiany, czynny. Tak wyrażona zgoda jest skuteczna, gdy dotyczy konkretnej umowy, której istotne postanowienia, decydujące o zakresie solidarnej odpowiedzialności inwestora z wykonawcą za wypłatę wynagrodzenia podwykonawcy są znane inwestorowi, albo z którymi miał możliwość zapoznania się. Inwestor nie musi znać treści całej umowy lub jej projektu, a jego znajomość istotnych postanowień umowy podwykonawczej decydujących o zakresie jego odpowiedzialności nie musi pochodzić od wykonawcy lub podwykonawcy, może mieć dowolne źródło i nie musi być ukierunkowana na wyrażenie zgody na zawarcie umowy podwykonawczej. Elementem wyrażonej w taki sposób zgody powinna być świadomość inwestora, na co wyraża zgodę, a wobec tego warunkiem skuteczności takiej zgody jest możliwość zapoznania się inwestora przynajmniej z tymi postanowieniami

umowy wykonawcy z podwykonawcą, które określają zakres jego odpowiedzialności za wypłatę wynagrodzenia podwykonawcy (wyrok SN z dnia 6 października 2010 roku, II CSK 210/10, LEX nr 786938).

Zgodę w sposób czynny inwestor może wyrazić poprzez zachowanie, które w sposób dostateczny ujawnia jego wolę (art. 60 k.c.). Może zatem nastąpić to poprzez czynności faktyczne, w sposób dorozumiany, na przykład przez tolerowanie obecności podwykonawcy na placu budowy, dokonywanie wpisów w jego dzienniku budowy, odbieranie wykonanych przez niego robót, oraz dokonywanie podobnych czynności. Odpowiedzialność inwestora nie jest uzależniona od przedłożenia mu dokumentacji, jeżeli wyraża w sposób czynny zgodę na udział podwykonawcy w realizacji inwestycji. Może on uzyskać wiedzę o umowie pomiędzy wykonawcą a podwykonawcą z dowolnego źródła, zarówno przed jej zawarciem, jak i później. Ustawodawca zakłada, że jeżeli inwestor wyraża zgodę w sposób czynny, to wie co robi i nie jest już potrzebny żaden mechanizm obronny (wyrok SN z dnia 4 lutego 2011 roku, III CSK 152/10, L.)

Powodowie udowodnili, że pozwany inwestor (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wyraził zgodę na zawarcie przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z powodem umowy podwykonawczej obejmującej przedmiotowe roboty w sposób dorozumiany. Zgoda ta została wyrażona w sposób czynny. Inwestor miał świadomość, zakresu przedmiotowego zawartych umów – wykonania tynków, w budynkach przy ul. (...) w Ł.. Jego przedstawiciele przebywali na budowie, inspektor nadzoru inwestorskiego dokonał odbioru robót, przy czym osoba ta winna być na zasadzie art. 97 k.c. traktowana jako uprawniona do działania w imieniu pozwanego inwestora.

Konkludując, wobec tego, że powód udowodnił, że inwestor – pozwany (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wyraził zgodę w sposób dorozumiany czynny na zawarcie umowy o roboty budowlane pomiędzy powodem (podwykonawcą) a (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością (generalnym wykonawcą), odpowiedzialność pozwanych spółek za zapłatę wynagrodzenia jest solidarna. Co oznacza, że pozwany (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest zobowiązana do zapłaty powodowi wynagrodzenia za wykonane przez niego roboty.

Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej na rzecz powoda kwotę 174.676,98 zł. O odsetkach od kwot wskazanych na fakturach, składających się na należność główną Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 481 § 1 i 2 k.c. przyjmując, że pozwany pozostawał i pozostaje w opóźnieniu w spełnieniu swojego świadczenia.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 12.351 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Na koszty te złożyła się opłata sądowa od pozwu wysokości 8.734 zł i kwota 3.600 zł stanowiąca wynagrodzenie pełnomocnika procesowego ustalonego w oparciu o § 6 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu {Dz. U. Nr 163, poz. 1349, ze zm) i opłata skarbową od pełnomocnictwa wysokości 17 zł.

Z/ Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.